

 REVISTA MOLDOVENEASCĂ DE DREPT INTERNAȚIONAL ȘI RELAȚII INTERNAȚIONALE Chișinău, Republica Moldova	Revista Moldovenească de Drept Internațional și Relații Internaționale / Moldavian Journal of International Law and International Relations / Молдавский журнал международного права и международных отношений 2026, Issue 1, Volume 21, Pages 147-160. ISSN 1857-1999 E-ISSN 2345-1963 Submitted: 02.11.2025 Reviewed 18.11.2025 Accepted: 20.12.2025 Published: 01.01.2026 https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2026.21-1.12
---	--

**TRIBUNA TÎNĂRULUI CERCETĂTOR
THE TRIBUNE OF YOUNG SCIENTISTS
ТРИБУНА МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ**

STRUCTURA, COMPETENȚELE ȘI NECESITĂȚILE REFORMĂRII ONU

STRUCTURE, POWERS AND NEEDS OF UN REFORM

**СТРУКТУРА, КОМПЕТЕНЦИИ И ПОТРЕБНОСТИ
РЕФОРМИРОВАНИЯ ООН**

LIBONI Cristina* / LIBONI Cristina / ЛИБОНЬ Кристина

<https://orcid.org/0009-0008-4553-0482>

ABSTRACT:

STRUCTURE, POWERS AND NEEDS OF UN REFORM

The United Nations (UN) is the foundation of modern international legal architecture, having been created in 1945 in response to the tragedy of World War II and the failure of the league of Nations. Its role is to ensure international peace and security, promote human rights, international cooperation and harmonious global development. The UN brings together 193 member states, making it the largest existing multilateral institutional framework. The UN Charter, adopted in San Francisco, remains the "Constitution of the international community," providing the legal basis for all its powers.

In essence, the emergence of the UN was a turning point in the evolution of international law, since for the first time states consented to create an organization with its own international legal personality, endowed with the ability to act and adopt decisions with global impact. The UN Charter enshrined the principle of collective security – a joint commitment of states to respond in solidarity to threats to peace-replacing the bilateral or regional system of the interwar period, marked by fragility and inefficiency. At the same time, the UN has become an indispensable forum for multilateral diplomacy, where states can express their interests, negotiate compromises and adopt legal instruments with universal applicability.

Today, the UN functions as a complex network of specialized institutions, mechanisms and agencies designed to manage global problems of unprecedented diversity: armed conflict, international terrorism, climate change, migration, pandemics, unequal economic development, Food Crises, Energy Security, accelerated digitization or artificial intelligence. The UN system reflects, more than any other international structure, the interdependence of the contemporary world, in which regional events have immediate consequences for the entire international community.

Keywords: United Nations (UN), UN Charter, General Assembly, Security Council, Economic and Social Council, International Court of Justice.

JEL Classification: K 33; K 32, F 51; F 64

Universal Decimal Classification: 341; 341.3; 349.6.086(4/9)

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2026.21-1.12>

* **LIBONI Cristina** - Studentă-doctorandă, Universitatea de Studii Europene din Moldova (Chisinau, Republica Moldova). / **LIBONI Cristina** - PhD student, University of European Studies of Moldova (Chisinau, Republic of Moldova). / **ЛИБОНЬ Кристина** - Аспирантка, Европейский университет Молдовы; (Кишинев, Республика Молдова). E-mail: liboni.kriss@gmail.com ; libonicristina8@gmail.com ; <https://orcid.org/0009-0008-4553-0482>

РЕЗУМАТ:
STRUCTURA, COMPETENȚELE ȘI NECESITĂȚILE REFORMĂRII ONU

Organizația Națiunilor Unite (ONU) constituie fundamentul arhitecturii juridice internaționale moderne, fiind creată în 1945 ca răspuns la tragedia celui de-al Doilea Război Mondial și la eșecul Ligii Națiunilor. Rolul său este acela de a asigura pacea și securitatea internațională, de a promova drepturile omului, cooperarea internațională și dezvoltarea globală armonioasă. ONU reunește 193 de state membre, constituind cel mai amplu cadru instituțional multilateral existent. Carta ONU, adoptată la San Francisco, rămâne „Constituția comunității internaționale”, oferind baza legală pentru toate competențele sale.

În esență, apariția ONU a reprezentat un moment de cotitură în evoluția dreptului internațional, deoarece pentru prima dată statele au consimțit să creeze o organizație cu personalitate juridică internațională proprie, dotată cu capacitatea de a acționa și de a adopta decizii cu impact global. Prin Carta ONU s-a consacrat principiul securității colective – un angajament comun al statelor de a reacționa solidar în fața amenințărilor la adresa păcii –, înlocuind sistemul bilateral sau regional din perioada interbelică, marcat de fragilitate și ineficiență. Totodată, ONU a devenit un forum indispensabil pentru diplomația multilaterală, unde statele își pot exprima interesele, negocia compromisuri și adopta instrumente juridice cu aplicabilitate universală.

Astăzi, ONU funcționează ca o rețea complexă de instituții, mecanisme și agenții specializate, menite să gestioneze probleme globale de o diversitate fără precedent: conflicte armate, terorism internațional, schimbări climatice, migrație, pandemii, dezvoltare economică inegală, crize alimentare, securitate energetică, digitalizare accelerată sau inteligența artificială. Sistemul ONU reflectă, mai mult decât orice altă structură internațională, interdependența lumii contemporane, în care evenimentele regionale au consecințe imediate asupra întregii comunități internaționale.

Cuvinte-cheie: Organizația Națiunilor Unite (ONU), Carta ONU, Adunarea Generală, Consiliul de Securitate, Consiliul Economic și Social, Curtea Internațională de Justiție.

JEL Classification: K 33; K 32, F 51: F 64

Universal Decimal Classification: 341; 341.3; 349.6.086(4/9)

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2026.21-1.12>

РЕЗЮМЕ:
СТРУКТУРА, КОМПЕТЕНЦИИ И ПОТРЕБНОСТИ РЕФОРМИРОВАНИЯ ООН

Организация Объединенных Наций (ООН) составляет основу современной международной правовой архитектуры, созданной в 1945 году в ответ на трагедию Второй Мировой Войны и провал Лиги Наций. Его роль заключается в обеспечении международного мира и безопасности, содействии правам человека, международному сотрудничеству и гармоничному глобальному развитию. ООН объединяет 193 государства-члена, составляя самую крупную из существующих многосторонних институциональных рамок. Устав ООН, принятый в Сан-Франциско, остается „Конституцией международного сообщества”, обеспечивая правовую основу для всех его полномочий.

По сути, появление ООН стало поворотным моментом в эволюции международного права, поскольку впервые государства согласились создать организацию с собственной международной правосубъектностью, обладающую способностью действовать и принимать решения с глобальным воздействием. В соответствии с Уставом ООН был закреплен принцип коллективной безопасности – совместное обязательство государств солидарно реагировать на угрозы миру-заменив двустороннюю или региональную систему межвоенного периода, отмеченную хрупкостью и неэффективностью. В то же время ООН стала незаменимым форумом для многосторонней дипломатии, где государства могут выражать свои интересы, договариваться о компромиссах и принимать правовые инструменты с универсальной применимостью.

Сегодня ООН функционирует как сложная сеть специализированных институтов, механизмов и агентств, направленных на решение глобальных проблем беспрецедентного разнообразия: вооруженные конфликты, международный терроризм, изменение климата, миграция, пандемии, неравное экономическое развитие, продовольственные кризисы, энергетическая безопасность, ускоренная оцифровка или искусственный интеллект. Система ООН больше, чем любая другая международная структура, отражает взаимозависимость современного мира, в котором региональные события имеют непосредственные последствия для всего международного сообщества.

Ключевые слова: Организация Объединенных Наций (ООН), Устав ООН, Генеральная Ассамблея, Совет Безопасности, экономический и Социальный Совет, Международный суд.

JEL Classification: K 33; K 32, F 51: F 64

Universal Decimal Classification: 341; 341.3; 349.6.086(4/9)

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2026.21-1.12>

Introducere

Eficiența ONU nu rezultă doar din prerogativele prevăzute în Cartă, ci și din capacitatea sa de a se adapta noilor realități istorice¹. De la supremația bipolară a Războiului Rece, la ascensiunea Global South și până la era multipolarității de astăzi, instituțiile ONU au trecut prin transformări profunde, atât la nivel structural, cât și în elaborarea politicilor globale. Inițiative precum *Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*, *Our Common Agenda* (2021–2024), procesul *Summitului Viitorului* (2024–2025) sau reforma operațiunilor de menținere a păcii demonstrează capacitatea ONU de a răspunde provocărilor emergente prin strategii integrate, colaborative și adaptate contextului geopolitic actual.²

De asemenea, rolul ONU a fost consolidat prin extinderea competențelor sale normative, în special în domeniul protecției drepturilor omului, unde Consiliul Drepturilor Omului și numeroase tratate internaționale au creat un veritabil regim global de monitorizare și responsabilizare. În acest sens, ONU nu este doar o platformă politică, ci și un actor juridic de prim rang, capabil să influențeze comportamentul statelor prin standarde internaționale, mecanisme de raportare și presiune diplomatică.

Nu în ultimul rând, ONU a evoluat și din perspectiva instrumentelor sale operaționale. Misiunile de menținere a păcii au devenit din ce în ce mai complexe, incluzând componente civile, polițienești și militare, iar agenda modernă a organizației pune accent pe prevenirea conflictelor, consolidarea păcii post-conflict și abordarea cauzelor structurale ale instabilității. Într-o lume în continuă schimbare, rolul ONU se transformă permanent, adaptându-se pentru a răspunde provocărilor globale cu eficiență, legitimitate și viziune pe termen lung.

Fundamentul juridic și structura organizației

Carta ONU stabilește șase organe principale: Adunarea Generală, Consiliul de Securitate, Consiliul Economic și Social, Curtea Internațională de Justiție, Secretariatul și Consiliul de Tutelă (acum inactiv).³ Fiecare dintre aceste organe își exercită atribuțiile în mod autonom, dar în spirit de cooperare, potrivit principiilor consacrate în preambulul și articolele Cartei. Fundamentul juridic al ONU reflectă o combinație între dreptul internațional public clasic și noile forme de guvernare globală, ceea ce conferă organizației o structură unică în sistemul juridic internațional.

Structural, Carta ONU funcționează asemenea unei constituții a comunității internaționale, întrucât stabilește nu doar competențele organelor principale, ci și principiile fundamentale care guvernează relațiile dintre state. Articolele 1 și 2 ale Cartei consacră scopurile organizației: menținerea păcii și securității internaționale, promovarea drepturilor omului, dezvoltarea cooperării internaționale și afirmarea egalității suverane a statelor. Aceste principii constituie temelia întregului sistem ONU și delimitează cadrul juridic în care organele își exercită atribuțiile.

În ceea ce privește structura, ONU este organizată pe baza unui model instituțional complex, în care fiecare organ îndeplinește un rol specific într-un ansamblu coerent. Adunarea Generală reprezintă forumul deliberativ universal, în timp ce Consiliul de Securitate exercită competențe executive în domeniul securității internaționale. ECOSOC coordonează dimensiunea economică,

¹ Carta Națiunilor Unite. [On-line:] <https://www.un.org/en/about-us/un-charter> (Accessed 18 November 2025).

² Our Common Agenda Report. [On-line:] https://unfoundation.org/our-common-agenda/?gad_source=1&gad_campaignid=19548803646&gbraid=0aaaaad9kiad64_d3b1icbpht_6z_wwwqjt&gclid=eaiaiqobchmi9jsi6ub-kamvvjudbx0-6ar8eaayasaagiqppd_bwe (Accessed 18 November 2025).

³ Organizația Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Organiza%C8%9Bia_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).

socială și de dezvoltare, Curtea Internațională de Justiție oferă cadrul jurisdicțional pentru soluționarea litigiilor, iar Secretariatul asigură funcționarea administrativă a întregului sistem. Consiliul de Tutelă, deși inactiv din 1994, rămâne prevăzut în Cartă ca parte a arhitecturii instituționale.

Un element esențial al fundamentului juridic îl constituie principiul cooperării dintre organele ONU. Deși fiecare organ dispune de un mandat propriu, Carta stabilește interdependența funcțională între acestea. Adunarea Generală poate formula recomandări către Consiliul de Securitate, iar Consiliul de Securitate prezintă rapoarte anuale către Adunarea Generală. ECOSOC cooperează cu AG, cu agențiile specializate și cu statele membre pentru implementarea politicilor de dezvoltare. Curtea Internațională de Justiție poate emite avize consultative la solicitarea AG sau a CS, consolidând unitatea juridică a sistemului.

În doctrină, această structură este adesea descrisă ca un „sistem de checks and balances internațional”, în sensul că nicio instituție nu poate funcționa izolat. Prin acest mecanism, statele au încercat să evite repetarea erorilor comise în perioada interbelică, când lipsa unei coordonări eficiente între instituțiile internaționale a contribuit la declanșarea conflictelor. Prin urmare, modelul ONU reprezintă o evoluție normativă majoră, în care cooperarea instituțională devine un instrument de garantare a ordinii internaționale.

Trebuie menționat, de asemenea, că ONU funcționează pe baza unui dublu nivel juridic: dreptul primar (Carta ONU) și dreptul derivat (rezoluțiile organelor, tratatele adoptate sub egida ONU, standardele internaționale). Carta are prioritate asupra oricărui alt instrument juridic, conform art. 103, ceea ce subliniază poziția centrală a organizației în ordinea juridică internațională. Practic, nicio obligație asumată de un stat prin alte tratate nu poate contraveni obligațiilor sale asumate în cadrul ONU.

De-a lungul timpului, interpretarea Cartei a evoluat semnificativ. Practica organelor ONU, în special a Consiliului de Securitate, a extins sfera aplicării unor articole, adaptându-le realităților contemporane. De exemplu, noțiunea de „amenințare la adresa păcii” (art. 39) a fost interpretată lărgit pentru a include conflictele interne, terorismul internațional, proliferarea armelor de distrugere în masă sau chiar crizele umanitare severe. Această flexibilitate constituie un element-cheie care a permis ONU să rămână relevantă într-o lume în schimbare.

În concluzie, fundamentul juridic și structura ONU reflectă ambiția statelor de a crea o organizație capabilă să gestioneze problemele globale cu eficiență și legitimitate internațională. Arhitectura instituțională prevăzută de Carta ONU constituie un echilibru între suveranitatea statelor și nevoia de acțiune colectivă, iar analiza detaliată a fiecărui organ principal relevă complexitatea mecanismelor prin care comunitatea internațională încearcă să mențină pacea, securitatea și cooperarea globală.

Adunarea Generală – organ deliberativ universal

Adunarea Generală (AGNU) este organul principal reprezentativ al Organizației Națiunilor Unite, consacrat prin articolele 9–22 ale Cartei ONU¹. Ea funcționează după principiul egalității suverane a statelor, fiecare stat membru dispunând de un singur vot, indiferent de mărimea teritorială, puterea militară sau dezvoltarea economică. Această egalitate formală este unul dintre elementele definitorii ale sistemului ONU, întrucât garantează incluziunea tuturor statelor în procesul decizional global și asigură legitimitatea politică a organizației.

AG poate discuta orice problemă care intră în sfera Cartei ONU, ceea ce îi conferă un mandat extrem de larg. Deși deciziile sale nu sunt obligatorii din punct de vedere juridic (cu excepția celor privind bugetul și procedurile interne), rezoluțiile Adunării au o valoare normativă semnificativă. De-a lungul timpului, numeroase rezoluții ale AG au stat la baza formării dreptului internațional cutumiar sau au influențat evoluția doctrinară a anumitor domenii, precum decolonizarea, drepturile omului sau protecția mediului. Exemplul cel mai elocvent este „Declarația Universală a Drepturilor Omului” (1948), adoptată de Adunarea Generală, document care nu avea inițial caracter juridic obligatoriu, dar care a devenit reper fundamental în dreptul internațional contemporan.

¹ Carta Națiunilor Unite. [On-line:] <https://www.un.org/en/about-us/un-charter> (Accessed 18 November 2025).

Un alt aspect crucial al rolului AG îl reprezintă funcția electorală. Adunarea Generală alege membrii nepermanenți ai Consiliului de Securitate, membrii Consiliului Economic și Social, judecătorii Curții Internaționale de Justiție (în cooperare cu Consiliul de Securitate), precum și Secretarul General al ONU, pe baza recomandării Consiliului de Securitate. Aceste funcții evidențiază poziția centrală a Adunării în mecanismul instituțional al ONU, deoarece prin votul său se configurează componența organelor esențiale pentru funcționarea organizației.

AG are și competențe importante în materie de buget și administrare. Conform articolului 17 din Cartă, Adunarea aprobă bugetul anual al ONU și stabilește cotele de contribuție ale statelor membre. Această funcție este vitală pentru funcționarea eficientă a organizației, întrucât fără adoptarea bugetului nu ar putea fi implementate programele globale, operațiunile de pace sau activitățile agențiilor specializate.

Structura internă a Adunării Generale¹ include șase comitete principale, fiecare având o competență distinctă:

1. **Primul Comitet – Dezarmare și Securitate Internațională (DISEC):** tratează probleme legate de dezarmare nucleară, neproliferare, securitate internațională și reglementarea armamentelor.
2. **Al Doilea Comitet – Afaceri Economice și Financiare (ECOFIN):** abordează dezvoltarea economică, finanțele internaționale, cooperarea economică globală și implementarea Agendei 2030.
3. **Al Treilea Comitet – Afaceri Sociale, Umanitare și Culturale (SOCHUM):** tratează drepturile omului, drepturile copiilor, egalitatea de gen și problemele sociale.
4. **Al Patrulea Comitet – Politic Special și Decolonizare (SPECPOL):** analizează situațiile politice speciale, decolonizarea, operațiunile de pace și ocuparea teritoriilor.
5. **Al Cincilea Comitet – Administrativ și Bugetar (FIFTH):** gestionează bugetul ONU, resursele umane, administrarea internă și auditul.
6. **Al Șaselea Comitet – Juridic (LEGAL):** se ocupă de dezvoltarea dreptului internațional, elaborarea tratatelor, responsabilitatea statelor, imunitățile diplomatice și reforma instituțională.

Fiecare dintre aceste comitete contribuie la consolidarea rolului global al ONU, prin elaborarea de rapoarte, standarde, recomandări și propuneri de rezoluții care sunt ulterior supuse votului în plenul Adunării.

Un element distinctiv al AG este capacitatea sa de a acționa în situații de impas ale Consiliului de Securitate. Rezoluția „Uniting for Peace” (1950) permite Adunării să intervină atunci când Consiliul este blocat de un veto și să recomande măsuri colective, inclusiv utilizarea forței în circumstanțe excepționale. Deși nu are caracter obligatoriu, această procedură a fost folosită în momente cruciale, inclusiv în contextul crizelor recente, ceea ce demonstrează rolul său compensator în arhitectura decizională a ONU.

În contextul global actual, rolul Adunării Generale a devenit și mai important datorită fragmentării geopolitice și creșterii tensiunilor dintre marile puteri. Adunarea a devenit forumul principal unde statele își exprimă pozițiile privind conflictele majore (Ucraina, Orientul Mijlociu, Africa Subsahariană), iar adoptarea rezoluțiilor cu majorități covârșitoare constituie un indicator esențial al opiniei publice internaționale. Rapoartele recente ale Secretarului General subliniază nevoia unui rol extins al AG în supravegherea implementării angajamentelor globale, în special în domeniul dezvoltării durabile, schimbărilor climatice și digitalizării.

Prin urmare, Adunarea Generală nu este doar un organ deliberativ, ci un adevărat motor al guvernantei multilaterale, capabil să creeze norme, să stabilească agende globale și să ofere legitimitate proceselor decizionale internaționale. În absența unei Adunări funcționale și active, ONU și-ar pierde cea mai importantă dimensiune democratică și incluzivă.

Consiliul de Securitate – organul central al securității colective

Consiliul de Securitate (CS) reprezintă organul executiv al Organizației Națiunilor Unite și este investit cu responsabilitatea principală pentru menținerea păcii și securității internaționale, conform

¹ Adunarea Generală a Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Adunarea_General%C4%83_a_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).

articolului 24 din Carta ONU.¹ Este singurul organ ONU ale cărui decizii au caracter obligatoriu pentru toate statele membre, în virtutea articolului 25, care consacră obligația de conformare cu rezoluțiile CS adoptate în temeiul Cartei. Astfel, Consiliul de Securitate se situează în centrul mecanismului securității colective, având competențe fără precedent în dreptul internațional public.

Structura Consiliului este stabilită prin articolele 23–32 ale Cartei ONU și reflectă echilibrul de putere de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Consiliul este alcătuit din 15 membri, dintre care cinci sunt membri permanenți – Statele Unite ale Americii, Federația Rusă, Republica Populară Chineză, Franța și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord – iar zece sunt membri nepermanenți aleși de Adunarea Generală pentru mandate de câte doi ani, cu o repartizare geografică echilibrată. Membrii permanenți dețin dreptul de veto, unul dintre cele mai controversate elemente ale arhitecturii ONU, care permite blocarea oricărei rezoluții substanțiale, indiferent de numărul de voturi favorabile.

Competențele Consiliului variază în funcție de capitolele sub care acționează. În temeiul **Capitolului VI al Cartei**, CS recomandă soluționarea pașnică a diferendelor internaționale prin negociere, mediere, conciliere, anchetă sau alte mijloace pașnice. În practică, Consiliul utilizează acest capitol în fazele incipiente ale tensiunilor internaționale, încercând să prevină escaladarea conflictelor prin adoptarea de declarații prezidențiale, rezoluții de sprijin logistic sau misiuni de observatori.

În schimb, **Capitolul VII al Cartei** conferă Consiliului puteri juridice excepționale. Acesta poate determina existența unei „amenințări la adresa păcii”, a unei „încălcare a păcii” sau a unui „act de agresiune” (art. 39), putând impune sancțiuni economice, diplomatice sau militare. Printre instrumentele aflate la dispoziția sa se numără:

- sancțiuni economice sau comerciale, embargouri asupra armelor;
- înghețarea activelor sau restricții de călătorie;
- instituirea de tribunale internaționale ad-hoc (ex: TPI pentru fosta Iugoslavie, TPI pentru Rwanda);
- autorizarea operațiunilor militare colective;
- stabilirea misiunilor de menținere a păcii cu mandat robust.

Consiliul de Securitate dispune de prerogativa exclusivă de a autoriza folosirea forței militare la nivel internațional, aspect care îl diferențiază de orice altă instituție globală. În ultimii ani, această autoritate a fost utilizată pentru conflicte precum Libia (2011), Coasta de Fildeș (2011), Mali (2013) sau Republica Centrafricană (2014).

Unul dintre cele mai semnificative instrumente operative ale Consiliului sunt **operațiunile de menținere a păcii**. Chiar dacă Carta ONU nu menționează explicit „peacekeeping”, CS a dezvoltat în timp acest mecanism pentru a interveni în zone de conflict sau post-conflict. Misiunile moderne includ componente militare, polițienești și civile și vizează protecția civililor, dezarmarea grupărilor armate, sprijin electoral, reforma justiției și consolidarea instituțiilor statului. Totuși, eficiența lor depinde de mandat, resursele alocate și voința politică a membrilor CS.

Rolul Consiliului de Securitate este, însă, puternic influențat de configurația geopolitică globală. În contextul intensificării rivalităților dintre marile puteri, dreptul de veto este utilizat mai frecvent, generând blocaje în adoptarea rezoluțiilor. Crizele recente, precum conflictul din Siria, agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei sau escaladările din Orientul Mijlociu, au demonstrat incapacitatea Consiliului de a acționa unitar în situații critice, ceea ce a alimentat dezbaterea privind reformarea acestui organ. Documente recente ale ONU, inclusiv raportul *Our Common Agenda* și analizele pentru *Summitul Viitorului* din 2024–2025, subliniază necesitatea modernizării CS pentru a reflecta distribuția actuală a puterii globale și pentru a asigura o reprezentare mai echitabilă a statelor din Africa, Asia sau America Latină.

Un alt aspect important îl constituie mecanismele de transparență și responsabilizare ale Consiliului. Pe lângă reuniunile formale, CS organizează sesiuni publice, briefnguri ale Secretarului General și consultări periodice cu statele ne-membre, organizațiile regionale și societatea civilă. De

¹ Consiliul de Securitate al ONU. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Consiliul_de_Securitate_al_ONU (Accessed 18 November 2025).

asemenea, președinția Consiliului, exercitată prin rotație lunară de fiecare membru, influențează agenda instituțională și eficiența procesului decizional.

În concluzie, Consiliul de Securitate rămâne instrumentul principal al securității colective, dar eficacitatea sa depinde de capacitatea membrilor săi – în special a celor permanenți – de a coopera în ciuda divergențelor geopolitice. În absența unei reforme semnificative, legitimitatea și funcționalitatea Consiliului pot fi afectate, cu consecințe directe asupra capacității ONU de a menține pacea internațională.

Consiliul Economic și Social – coordonarea globală

Consiliul Economic și Social (ECOSOC)¹ reprezintă organul central al ONU responsabil pentru coordonarea activităților economice, sociale, culturale, educaționale și umanitare, fiind consacrat în articolele 61–72 ale Cartei ONU. Rolul său este esențial în elaborarea politicilor globale de dezvoltare și în supravegherea implementării acestora, constituind principalul pilon al guvernantei internaționale în domeniul dezvoltării durabile. Într-o lume caracterizată de interdependențe profunde și dezechilibre economice majore, ECOSOC este platforma prin care comunitatea internațională urmărește reducerea sărăciei, promovarea progresului social și asigurarea unei dezvoltări echitabile.

ECOSOC este compus din 54 de state membre, alese de Adunarea Generală pentru mandate de trei ani, pe o bază de repartizare geografică echitabilă. Această structură reflectă ambiția de a asigura reprezentarea diversității economice și sociale globale, permițând totodată participarea activă a statelor din Sudul Global – cele mai afectate de sărăcie, schimbări climatice și crize de dezvoltare. Consiliul funcționează atât ca organ deliberativ, cât și ca organ de coordonare, reunind periodic statele membre, agențiile specializate și organizațiile neguvernamentale pentru a analiza probleme globale și pentru a formula recomandări de politică internațională.

Unul dintre cele mai importante roluri ale ECOSOC îl reprezintă coordonarea sistemului ONU în implementarea **Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD)**, adoptate în 2015 prin Agenda 2030. Aceste obiective, în număr de 17, includ combaterea sărăciei, protecția mediului, egalitatea de gen, dezvoltarea infrastructurii, energie accesibilă și curată, creștere economică durabilă și consolidarea instituțiilor. ECOSOC monitorizează progresul înregistrat de state prin rapoarte naționale voluntare, analize regionale și evaluări tehnice elaborate de Comisiile Regionale ale ONU (UNECE, ECLAC, ESCWA, ESCAP, ECA). Acest mecanism permite identificarea punctelor slabe, recomandarea de politici publice și mobilizarea resurselor internaționale.

Un instrument central al ECOSOC este **Forumul Politic la Nivel Înalt privind Dezvoltarea Durabilă (HLPF)**, creat în 2013. Forumul se desfășoară anual sub auspiciile ECOSOC și o dată la patru ani sub auspiciile Adunării Generale. HLPF constituie principala platformă globală pentru evaluarea progresului ODD, reunind guverne, organizații internaționale, societate civilă, mediul academic și sectorul privat. Prin prezentarea rapoartelor naționale voluntare (VNRs), statele își expun realizările și dificultățile, facilitând schimbul de bune practici și cooperarea internațională. Rapoartele HLPF 2022–2024 au subliniat regresul grav în domenii precum reducerea sărăciei, securitatea alimentară și schimbările climatice, accentuând rolul ECOSOC în formularea unui răspuns global coordonat.

ECOSOC exercită și o funcție de supraveghere asupra **agențiilor specializate ale ONU**, inclusiv OMS, UNESCO, FAO, UNDP, OIM, UN-Women și Banca Mondială, facilitând coordonarea programelor acestora. Această dimensiune operațională este crucială, deoarece agențiile specializate constituie infrastructura prin care ONU acționează efectiv în domeniul dezvoltării, sănătății, educației, culturii și migrației. Raportul ECOSOC coordonează anual activitatea a peste 30 de entități ale sistemului ONU, contribuind la evitarea suprapunerilor, eficientizarea resurselor și implementarea unitară a politicilor globale.

¹ Consiliul Economic și Social al Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Consiliul_Economic_%C8%99i_Social_al_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).

O dimensiune importantă o constituie colaborarea ECOSOC cu organizațiile neguvernamentale (ONG-uri), element prevăzut în articolul 71 din Cartă. Mii de ONG-uri au statut consultativ la ECOSOC, participând la elaborarea politicilor globale, la forumuri internaționale și la consultări tematice. Acest mecanism de participare a societății civile este unic la nivel internațional și reflectă tendința de democratizare a guvernantei globale, recunoscând rolul actorilor non-statali în elaborarea politicilor publice internaționale.

ECOSOC gestionează și o serie de comisii funcționale și regionale, dintre care cele mai importante sunt:

- **Comisia pentru Dezvoltare Socială (CSocD)**
- **Comisia Statistică ONU**
- **Comisia pentru Populație și Dezvoltare**
- **Comisia pentru Stadiul Femeii (CSW)**
- **Comisia pentru Narcotice**
- **Comisia pentru Criminalitate și Justiție Penală**
- **Comisiile Regionale ale ONU (UNECE, ESCWA, ESCAP, ECA, ECLAC)**

Aceste comisii elaborează rapoarte tehnice și recomandări de politică în domenii specializate, constituind baza științifică a deciziilor luate la nivel global.

În ultimii ani, rolul ECOSOC s-a amplificat ca urmare a crizelor interconectate: pandemii, conflicte, inflație globală, criză energetică, schimbări climatice. Rapoartele ONU pentru 2022–2024 au avertizat asupra unei „crize de dezvoltare fără precedent”, subliniind că, în absența unei intervenții coordonate, lumea riscă să nu atingă niciunul dintre ODD-urile stabilite pentru 2030. În acest context, ECOSOC a devenit platforma cheie pentru promovarea „finanțării sustenabile a dezvoltării” și pentru discutarea reformelor sistemului financiar internațional, inclusiv rolul FMI și al Băncii Mondiale în sprijinirea țărilor vulnerabile.

În concluzie, ECOSOC este elementul central al pilonului de dezvoltare al ONU, având un rol determinant în formularea, monitorizarea și coordonarea politicilor globale socio-economice. Într-o lume afectată de crize multiple și interdependențe structurale, relevanța ECOSOC crește permanent, iar capacitatea sa de a coordona eforturile internaționale este crucială pentru realizarea unei dezvoltări durabile, echitabile și incluzive.

Curtea Internațională de Justiție – tribunalul mondial

Curtea Internațională de Justiție (CIJ) reprezintă organul judiciar principal al Organizației Națiunilor Unite, fiind consacrată în Capitolul XIV al Cartei ONU și în Statutul său, care face parte integrantă din Cartă¹. CIJ este singura jurisdicție internațională cu competență generală în materie de litigii între state, ceea ce o diferențiază fundamental de tribunalele internaționale ad-hoc sau de tribunalele penale internaționale. Prin activitatea sa, Curtea contribuie la dezvoltarea dreptului internațional public, la consolidarea ordinii juridice internaționale și la soluționarea pașnică a diferendelor.

Curtea este compusă din 15 judecători independenți, aleși pentru mandate de 9 ani de către Adunarea Generală și Consiliul de Securitate, cu respectarea principiului reprezentării principalei tradiții juridice ale lumii. Independența judecătorilor este o garanție esențială a imparțialității instituției, fiind prevăzută prin incompatibilități stricte și obligația de a nu reprezenta interesele niciunui stat. Președintele și vicepreședintele CIJ sunt aleși dintre judecători, conducând activitatea Curții și reprezentând-o în relația cu alte organe ale ONU.

Competența CIJ este de două tipuri: **contencioasă** și **consultativă**. În cadrul competenței contencioase, Curtea soluționează litigii între state care au acceptat jurisdicția sa, fie prin clauze compromisorii din tratate, fie prin declarații unilaterale conforme cu articolul 36(2) din Statut, fie prin compromisuri ad-hoc. Litigiile analizate de CIJ acoperă o gamă largă de domenii: dispute teritoriale și maritime, încălcări ale tratatelor, utilizarea forței, ingerințe în afacerile interne ale altor

¹ Curtea Internațională de Justiție. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Curtea_Interna%C8%9Bional%C4%83_de_Justi%C8%9Bie (Accessed 18 November 2025).

state, protecția mediului, responsabilitatea internațională, drepturile minorităților, aplicarea Convenției privind genocidul sau a altor instrumente internaționale.

Un exemplu recent și relevant îl constituie **cauza Ucraina vs. Federația Rusă (2022–2024)**, în care Curtea a ordonat măsuri provizorii pentru încetarea operațiunilor militare, reafirmând obligația statelor de a respecta dreptul internațional umanitar. De asemenea, disputa dintre **Qatar și Emiratele Arabe Unite** privind discriminarea rasială (2021) sau cauza **Gambia vs. Myanmar (2020–2024)** privind genocidul Rohingya demonstrează rolul activ al CIJ în protejarea drepturilor fundamentale și în interpretarea tratatelor internaționale privind drepturile omului.

CIJ contribuie substanțial și la dezvoltarea dreptului internațional prin impulsivitatea aplicării principiilor fundamentale, precum: integritatea teritorială, suveranitatea statelor, interzicerea utilizării forței, autodeterminarea popoarelor sau responsabilitatea internațională a statelor. Jurisprudența Curții are o valoare interpretativă considerabilă, fiind utilizată ca precedent de state, de alte tribunale internaționale și de organisme ONU. Exemple notabile sunt hotărârea privind delimitarea maritimă dintre România și Ucraina (2009), cazul privind Nicaragua vs. SUA (1986), disputa dintre Burkina Faso și Mali (1986) sau cauza Bosniei și Herțegovinei privind genocidul (2007).

În cadrul competenței consultative, CIJ emite avize la solicitarea Adunării Generale, a Consiliului de Securitate și a altor organisme autorizate. Avizele consultative nu au caracter obligatoriu, însă influența lor asupra dreptului internațional este majoră. Unul dintre cele mai importante avize recente este **Avizul consultativ privind conformitatea declarației de independență a Kosovo (2010)**, în care Curtea a concluzionat că declarația nu a încălcat dreptul internațional. Acest aviz a influențat dezbaterile globale privind autodeterminarea, secesiunea și recunoașterea statelor.

Un alt aviz important, aflat în prezent în analiză, este cererea Adunării Generale privind **consecințele juridice ale schimbărilor climatice** asupra statelor insulare, depusă în 2023. Acesta reprezintă un moment istoric, deoarece CIJ este chemată să clarifice obligațiile statelor cu privire la reducerea emisiilor, protecția mediului și responsabilitatea pentru efectele schimbărilor climatice.

Rolul CIJ este deosebit de important în consolidarea ordinii internaționale, întrucât oferă un mecanism pașnic de soluționare a disputelor. În absența Curții, numeroase conflicte teritoriale, maritime sau politice ar putea escalada în tensiuni regionale sau globale. Prin autoritatea morală și juridică de care se bucură, CIJ promovează o cultură a legalității internaționale, încurajează statele să respecte tratatele la care sunt parte și contribuie la protejarea egalității suverane a statelor.

Curtea contribuie, de asemenea, la evoluția dreptului mediului, un domeniu tot mai important pentru ONU. Hotărâri precum cele în cauzele Pulp Mills (Argentina vs. Uruguay, 2010) sau Whaling in the Antarctic (Australia vs. Japonia, 2014) sunt referințe juridice fundamentale în reglementarea disputelor ecologice internaționale și în definirea obligațiilor statelor în protecția mediului.

În concluzie, CIJ este un „tribunal mondial” nu doar prin competențele sale juridice, ci și prin influența sa politică, morală și normativă. Prin activitatea sa, Curtea asigură stabilitatea ordinii internaționale, consolidează legalitatea globală și contribuie la prevenirea conflictelor. În era multipolarității și a tensiunilor geopolitice, rolul CIJ devine cu atât mai important, oferind un instrument imparțial, legal și legitim pentru soluționarea disputelor dintre state.

Secretariatul și Secretarul General

Secretariatul ONU este organul administrativ al organizației și asigură funcționarea zilnică a întregului sistem internațional prevăzut de Cartă. El este condus de **Secretarul General**, principalul funcționar administrativ al ONU, ales de Adunarea Generală la recomandarea Consiliului de Securitate pentru un mandat de cinci ani. Secretarul General este o figură centrală în diplomația mondială, având rolul de a reprezenta organizația în relațiile internaționale și de a coordona activitatea departamentelor specializate.¹

¹ Secretarul general al Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Secretarul_general_al_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).
RMDIRI, 2026, Nr. 1 (Vol. 21), ISSN 1857-1999 E-ISSN 2345-1963 <https://rmdiri.md/> 155

Competențele Secretarului General sunt definite în articolele 97–101 ale Cartei ONU, iar cel mai important instrument juridic este **Articolul 99**, care îi permite să sesizeze Consiliul de Securitate atunci când o situație poate pune în pericol pacea și securitatea internațională. Prin această prerogativă, SG devine un actor activ în prevenirea conflictelor și în gestionarea crizelor globale.

Secretariatul este alcătuit din zeci de mii de angajați, organizați în departamente precum: Afaceri Politice și Consolidarea Păcii, Operațiuni de Pace, Afaceri Juridice, Afaceri Economice și Sociale, Afaceri Umanitare (OCHA) și Drepturile Omului. Acestea colaborează cu agențiile specializate ale ONU pentru implementarea programelor globale în domeniul dezvoltării, sănătății, educației și asistenței umanitare.

Un domeniu major gestionat de Secretariat este **operațiunile de menținere a păcii**, care implică coordonarea logistică, financiară și strategică a misiunilor desfășurate în zone de conflict. De asemenea, prin OCHA, Secretariatul coordonează răspunsul internațional în crize umanitare, mobilizând rapid resurse și sprijin pentru statele afectate.

În ultimii ani, Secretarul General a promovat o serie de reforme importante: modernizarea sistemului ONU pentru dezvoltare, eficientizarea gestiunii bugetare, consolidarea operațiunilor de pace (A4P și A4P+), transformarea digitală prin programul **UN 2.0** și întărirea diplomației preventive, reflectată în raportul *A New Agenda for Peace* (2023).

Prin activitatea sa, Secretariatul asigură continuitatea administrativă a ONU, implementarea deciziilor adoptate de organele principale și un răspuns coordonat la provocările globale. Rolul Secretarului General, prin influența diplomatică și viziunea strategică, este decisiv pentru direcția de evoluție a organizației în contextul schimbărilor geopolitice actuale.

Agențiile specializate și sistemul ONU

Agențiile specializate ale ONU formează împreună cu programele, fondurile și instituțiile subsidiare ceea ce se numește în mod obișnuit „**sistemul ONU**”.¹ Acestea sunt organizații autonome, create prin tratate internaționale, care colaborează cu ONU prin intermediul Consiliului Economic și Social (ECOSOC) și al Secretariatului. Rolul lor este de a gestiona domenii specifice ale cooperării internaționale, acoperind unele dintre cele mai importante arii ale guvernantei globale: sănătatea publică, educația, alimentația, migrația, dezvoltarea, cultura și securitatea internațională.

Printre cele mai importante agenții specializate se numără:

- **Organizația Mondială a Sănătății (OMS)** – coordonează sănătatea globală, gestionează epidemiile și stabilește standarde medicale internaționale;
- **UNESCO** – promovează educația, știința, cultura și protejarea patrimoniului mondial;
- **FAO** – se ocupă de securitate alimentară, agricultură și combaterea foametei;
- **OIM (IOM)** – gestionează problemele globale ale migrației;
- **UNDP** – programul pentru dezvoltare, principalul furnizor de asistență tehnică pentru implementarea ODD;
- **UNHCR** – protecția refugiaților și persoanelor strămutate;
- **UNICEF** – protecția drepturilor copilului la nivel internațional.

Agențiile specializate funcționează în strânsă cooperare cu **ECOSOC**, care are rolul de coordonare generală, și contribuie direct la implementarea **Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă**. Ele elaborează standarde internaționale, oferă consultanță statelor membre, implementează programe la nivel global și răspund rapid în situații de urgență.

Prin activitatea lor combinată, agențiile specializate transformă ONU într-o structură complexă, capabilă să intervină în probleme globale diverse și să ofere soluții concrete, tehnice și operaționale. Aceste instituții reprezintă, în fond, baza practică a multilateralismului, deoarece desfășoară programe cu impact direct asupra vieții populațiilor din întreaga lume.

¹ Organizația Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Organiza%C8%9Bia_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).

Operațiunile de menținere a păcii

Operațiunile de menținere a păcii ale Organizației Națiunilor Unite reprezintă unul dintre cele mai vizibile și complexe instrumente ale sistemului internațional pentru gestionarea conflictelor.¹ Deși Carta ONU nu menționează explicit „peacekeeping”, practica Consiliului de Securitate a consacrat acest mecanism ca parte integrantă a mandatului său sub Capitolul VI și, în anumite situații, sub Capitolul VII.

Misiunile de pace includ **componente militare, polițienești și civile**, având rolul de a stabili zone de conflict, de a proteja populațiile civile, de a monitoriza încetarea focului, de a sprijini procesele democratice și reconstrucția instituțională. Mandatele sunt aprobate de Consiliul de Securitate, iar implementarea lor este coordonată de **Departamentul pentru Operațiuni de Pace (DPO)** din cadrul Secretariatului.

În ultimele decenii, operațiunile de pace au evoluat de la misiuni tradiționale de observatori la **misiuni multidimensionale** care implică dezarmare, reintegrarea foștilor combatanți (DDR), reforma sectorului de securitate (SSR), sprijin electoral și consolidarea statului de drept. Misiuni importante precum UNMISS (Sudanul de Sud), MINUSCA (Republica Centrafricană) sau UNIFIL (Liban) reflectă diversitatea contextelor în care ONU intervine.

Cu toate acestea, misiunile de pace se confruntă cu provocări semnificative: resurse insuficiente, riscuri de securitate, presiuni politice și mandate uneori prea ambițioase. În ultimii ani, unele misiuni, precum MINUSMA în Mali, au fost retrase din cauza deteriorării mediului de securitate și lipsei de cooperare cu autoritățile locale.

Inițiativele de reformă, precum **Action for Peacekeeping (A4P)** și A4P+, promovează eficientizarea operațiunilor, protecția civililor, parteneriatele regionale și responsabilizarea personalului ONU. Secretarul General a subliniat în rapoartele din 2022–2024 că succesul operațiunilor de pace depinde de cooperarea statelor contribuatoare, de mandat clar și realist și de finanțare predictibilă.

În ansamblu, operațiunile de menținere a păcii rămân un instrument esențial pentru stabilitatea internațională, contribuind la prevenirea escaladării conflictelor și la promovarea păcii durabile în zonele afectate de violență.

Globalizarea și rolul extins al ONU

Globalizarea a schimbat profund arhitectura relațiilor internaționale, generând interdependențe economice, sociale și tehnologice fără precedent. În acest context, Organizația Națiunilor Unite a dobândit un rol extins, devenind principalul cadru de coordonare pentru abordarea problemelor transnaționale care depășesc capacitatea individuală a statelor.

Prin agențiile sale specializate și prin mecanismele sale normative, ONU gestionează domenii critice precum schimbările climatice, sănătatea globală, migrația, securitatea cibernetică, combaterea terorismului și dezvoltarea durabilă. În perioada recentă, documentele oficiale – precum *Our Common Agenda* și *A New Agenda for Peace* – subliniază necesitatea unui multilateralism mai eficient, adaptat provocărilor generate de globalizare.

ONU contribuie la stabilirea standardelor internaționale, la coordonarea răspunsului global în crize (pandemia de COVID-19, crize alimentare, dezastre climatice) și la promovarea unei dezvoltări echitabile prin Agenda 2030. De asemenea, joacă un rol central în reglementarea tehnologiilor emergente, inclusiv inteligența artificială, prin inițiative precum *Global Digital Compact*.

În ansamblu, globalizarea a amplificat importanța ONU ca actor normativ și operațional, transformând-o într-un centru de cooperare globală indispensabil pentru gestionarea provocărilor interconectate ale secolului XXI.

Necesitatea reformării ONU

Necesitatea reformării ONU a devenit una dintre cele mai importante teme ale agendei internaționale contemporane, pe fondul transformărilor geopolitice, economice și tehnologice ale

¹ Sistemul Informațional al ONU pentru Menținerea Păcii. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Sistemul_Informa%C8%9Bional_al_ONU_pentru_Men%C8%9Binerea_P%C4%83cii (Accessed 18 November 2025).

secolului XXI. Structura actuală a organizației reflectă echilibrul de putere din anul 1945, o realitate care nu mai corespunde distribuției actuale a influenței globale. În acest context, eficiența, reprezentativitatea și legitimitatea instituțiilor ONU sunt puse tot mai des sub semnul întrebării¹.

Cea mai discutată componentă a reformei este **Consiliul de Securitate**, unde dreptul de veto al celor cinci membri permanenți generează blocaje majore în gestionarea conflictelor internaționale.² Numeroase state solicită extinderea compoziției Consiliului, o reprezentare mai mare pentru Africa, Asia și America Latină și limitarea utilizării veto-ului, mai ales în cazuri de atrocități în masă.

Reforma vizează și **îmbunătățirea eficienței Adunării Generale**, modernizarea ECOSOC, consolidarea mecanismelor de protecție a drepturilor omului și creșterea transparenței în gestionarea bugetului ONU³. Inițiative recente, precum *Our Common Agenda*⁴ și procesul *Summitului Viitorului (2024–2025)*, propun un multilateralism mai incluziv, o cooperare extinsă cu actorii non-statali și o guvernanta globală adaptată erei digitale.⁵

În ansamblu, reformarea ONU este esențială pentru menținerea relevanței sale și pentru capacitatea de a răspunde eficient provocărilor globale actuale. Fără modernizare, organizația riscă să fie depășită de ritmul schimbărilor internaționale și de complexitatea crizelor contemporane.⁶

Concluzii generale

Organizația Națiunilor Unite rămâne cea mai importantă instituție a guvernantei internaționale, creată pentru a preveni repetarea tragediilor secolului XX și pentru a asigura menținerea păcii, securității și cooperării între state. Analiza structurii, competențelor și mecanismelor sale operaționale demonstrează însă că ONU se află astăzi în fața unor provocări fără precedent, generate de transformările rapide ale mediului internațional și de complexitatea noilor amenințări globale.

Cele șase organe principale ale ONU – Adunarea Generală, Consiliul de Securitate, ECOSOC, Curtea Internațională de Justiție, Secretariatul și, istoric, Consiliul de Tutelă – își exercită atribuțiile într-un cadru juridic stabilit de Carta ONU, care continuă să reprezinte fundamentul legal al ordinii internaționale. Adunarea Generală funcționează ca un spațiu universal de deliberare, în timp ce Consiliul de Securitate deține responsabilitatea supremă pentru menținerea păcii, ECOSOC coordonează dezvoltarea globală, iar CIJ promovează soluționarea pașnică a disputelor. Secretariatul, condus de Secretarul General, asigură coerența administrativă și diplomatică a întregului sistem.

Agențiile specializate ale ONU, alături de programele și fondurile organizației, extind considerabil capacitatea de intervenție a sistemului multilateral în domenii esențiale ale dezvoltării: sănătate, educație, migrație, protecția copilului, securitate alimentară și ajutor umanitar. Operațiunile de menținere a păcii, deși supuse multor presiuni și critici, rămân unul dintre instrumentele centrale ale ONU pentru prevenirea escaladării conflictelor și stabilizarea post-conflict.

În era globalizării, rolul ONU s-a amplificat, deoarece problemele cu care se confruntă comunitatea internațională – schimbări climatice, pandemii, terorism, insecuritate alimentară, migrație, riscuri tehnologice – au o natură transnațională și necesită soluții colective. Documente

¹ SUA pregătesc o reorganizare a Consiliului de securitate al ONU. [On-line:] <https://noi.md/md/in-lume/sua-pregatesc-o-reorganizare-a-consiliului-de-securitate-al-onu> (Accessed 18 November 2025).

² Reformă a dreptului de veto în Consiliul ONU. Rusia se opune. [On-line:] <https://romania.europalibera.org/a/onu-lanseaza-o-reforma-a-dreptului-de-veto-in-consiliul-de-securitate-in-ciuda-protestelor-rusesti/33131177.html> (Accessed 18 November 2025).

³ Ministrul german de Externe cere reforma ONU și reorganizarea Consiliului de Securitate. [On-line:] <https://epochtimes-romania.com/news/ministrul-german-de-externe-cere-reforma-onu-si-reorganizarea-consiliului-de-securitate---376947> (Accessed 18 November 2025).

⁴ UN Our Common Agenda Report. [On-line:] https://unfoundation.org/our-common-agenda/?gad_source=1&gad_campaignid=19548803646&gbraid=0aaaaad9kiad64_d3b1icbpht_6z_wwwvjit&gclid=eaiaiqobchmi9jsi6ub-kamvvjudbx0-6ar8eaayasaaegiqppd_bwe (Accessed 18 November 2025).

⁵ Națiunile Unite adoptă un Pact revoluționar pentru Viitor pentru a transforma guvernanta globală. [On-line:] <https://moldova.un.org/ro/279404-na%C8%9Bionile-unite-adopt%C4%83-un-pact-revolu%C8%9Bionar-pentru-viitor-pentru-transforma-guvern%C8%9Ba> (Accessed 18 November 2025).

⁶ Ministrul german de Externe cere reforma ONU și reorganizarea Consiliului de Securitate. [On-line:] <https://epochtimes-romania.com/news/ministrul-german-de-externe-cere-reforma-onu-si-reorganizarea-consiliului-de-securitate---376947> (Accessed 18 November 2025).

recente precum *Our Common Agenda* sau *A New Agenda for Peace* subliniază importanța consolidării cooperării internaționale și a adaptării instituțiilor globale la noile realități.

Totuși, analiza arată clar că actuala arhitectură a ONU prezintă limite semnificative. Dreptul de veto din Consiliul de Securitate, deficitul de reprezentativitate, birocrăția excesivă, decalajele dintre angajamentele statelor și nivelul de implementare, precum și ritmul lent al reformelor structurale pun sub semnul întrebării eficiența organizației. În lipsa unor schimbări profunde, există riscul ca ONU să devină tot mai puțin relevantă într-un sistem internațional fragmentat și tensionat.

Prin urmare, **reforma ONU nu este doar necesară, ci urgentă**. Pentru a-și menține rolul de garant al păcii și securității internaționale, organizația trebuie să își modernizeze structurile, să își crească eficiența operațională, să reflecte mai fidel distribuția puterii în secolul XXI și să integreze în mod coerent domenii noi precum guvernanta digitală și protecția mediului.

În concluzie, ONU rămâne pilonul central al multilateralismului, dar viitorul său depinde de capacitatea de adaptare la provocările actuale și de asumarea colectivă a responsabilității pentru consolidarea ordinii internaționale bazate pe drept. Modernizarea instituției este esențială pentru menținerea păcii, protejarea drepturilor omului și susținerea dezvoltării durabile la nivel global.

Bibliografie:

Adunarea Generală a Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Adunarea_General%C4%83_a_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).

Carta Națiunilor Unite. [On-line:] <https://www.un.org/en/about-us/un-charter> (Accessed 18 November 2025).

Consiliul de Securitate al ONU. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Consiliul_de_Securitate_al_ONU (Accessed 18 November 2025).

Consiliul Economic și Social al Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Consiliul_Economic_%C8%99i_Social_al_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).

Cooperarea UE cu Organizația Națiunilor Unite. [On-line:] <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/eu-un-cooperation/> (Accessed 18 November 2025).

Curtea Internațională de Justiție. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Curtea_Interna%C8%9Bional%C4%83_de_Justi%C8%9Bie (Accessed 18 November 2025).

Ministrul german de Externe cere reforma ONU și reorganizarea Consiliului de Securitate. [On-line:] <https://epochtimes-romania.com/news/ministrul-german-de-externe-cere-reforma-onu-si-reorganizarea-consiliului-de-securitate---376947> (Accessed 18 November 2025).

Națiunile Unite adoptă un Pact revoluționar pentru Viitor pentru a transforma guvernanta globală. [On-line:] <https://moldova.un.org/ro/279404-na%C8%9Biunile-unite-adapt%C4%83-un-pact-revolu%C8%9Bionar-pentru-viitor-pentru-transforma-guvern%C8%9Ba> (Accessed 18 November 2025).

ONU va efectua o reorganizare din cauza reducerii finanțării. [On-line:] <https://point.md/ru/novosti/v-mire/reuters-on-provedet-reorganizatsiiu-iz-za-sokrashcheniia-finansirovaniia/> (Accessed 18 November 2025).

Organizația Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Organiza%C8%9Bia_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).

Reformă a dreptului de veto în Consiliul ONU. Rusia se opune. [On-line:] <https://romania.europalibera.org/a/onu-lanseaza-o-reforma-a-dreptului-de-veto-in-consiliul-de-securitate-in-ciuda-protestelor-rusesti/33131177.html> (Accessed 18 November 2025).

SUA pregătesc o reorganizare a Consiliului de securitate al ONU. [On-line:] <https://noi.md/md/in-lume/sua-pregatesc-o-reorganizare-a-consiliului-de-securitate-al-onu> (Accessed 18 November 2025).

Secretarul general al Națiunilor Unite. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Secretarul_general_al_Na%C8%9Biunilor_Unite (Accessed 18 November 2025).

Sistemul Informațional al ONU pentru Menținerea Păcii. [On-line:] https://ro.wikipedia.org/wiki/Sistemul_Informa%C8%9Bional_al_ONU_pentru_Men%C8%9Binerea_P%C4%83cii (Accessed 18 November 2025).

UN Our Common Agenda Report. [On-line:] https://unfoundation.org/our-common-agenda/?gad_source=1&gad_campaignid=19548803646&gbraid=0aaaaad9kiad64_d3b1icbpht_6zwwvqjt&gclid=eaiaiqobchmi9jsi6ub-kamvvjudbx0-6ar8eaayasaagiqppd_bwe (Accessed 18 November 2025).

Copyright©LIBONI Cristina, 2026.

Contacts/Contacte/ Контакты:

LIBONI Cristina.

Studentă-doctorandă,

Universitatea de Studii Europene din Moldova

Chisinau, Republica Moldova.

E-mail: liboni.kriss@gmail.com ; libonicristina8@gmail.com ;

<https://orcid.org/0009-0008-4553-0482>

<https://doi.org/10.61753/1857-1999/2345-1963/2026.21-1.12>